

Dosarul nr. 2ra-1371/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – L. Ciubotaru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Panov, A. Malii, I. Țurcan

DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, Judecător
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat,
Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari,
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Bumacov Vitalie,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bumacov Vitalie
către Inspectoratul Național de Patrulare a IGP, succedat de Inspectoratul național
de securitate publică, și Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu agentul
constatator al Inspectoratului Național de Patrulare a IGP – Scripcari Sergiu cu
privire la constatarea încălcării drepturilor fundamentale, repararea prejudiciului
material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2020, prin care a fost
respins apelul declarat de Bumacov Vitalie și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, din 30 septembrie 2019,

c o n s t a t ă:

La 07 decembrie 2017, Bumacov Vitalie a depus cerere de chemare în judecată
către Inspectoratul Național de Patrulare a IGP și Ministerul Justiției, cu privire la
recunoașterea încălcării drepturilor fundamentale la respectarea prezumției
vinovăției, dreptului la un proces echitabil, dreptului de a nu fi urmărit și/sau
sanționat contravențional ilegal sau neîntemeiat, dreptului la durata rezonabilă a
procesului de executare, repararea prejudiciului material în mărime de 5000 lei ce
constituie cheltuieli pentru asistența juridică acordată în procesul contravențional,
500 lei cu titlu de cheltuieli pentru transport în legătură cu deplasările efectuate în
procesul contravențional, 4000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică
suportate în prezentul proces și a sumei de 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a invocat că la 09 iulie 2016 în
apropierea orașului Criuleni, a fost stopat de către echipajul de poliție MAI 9743,
motivul stopării fiind presupusa depășire a vitezei regulamentare cu peste 10

km/oră, iar la 03 octombrie 2016, a luat cunoștință cu citația nr. 428 emisă de executorul judecătoresc Cațer Victor referitor la prezentarea spre executare a procesului-verbal nr. MAI03 424638 din 09 iulie 2016 întocmit de Inspectoratul de Poliție Criuleni.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție, a depus contestație solicitând anularea acestuia, iar potrivit hotărîrii din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017) s-a repus în termen, s-a admis contestația și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 424638 din 09 iulie 2016 cu încetarea procesului contravențional.

Astfel, Bumacov Vitalie consideră că în temeiul prevederilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998 și a Codului contravențional, urmează să fie repus în drepturile lezate prin intentarea cauzei contravenționale în mod neîntemeiat, care presupune repararea prejudiciului material și moral suferit.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 octombrie 2018, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Bumacov Vitalie către Inspectoratul Național de Patrulare a IGP și Ministerul Justiției, cu privire la recunoașterea încălcării drepturilor fundamentale, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

La 20 noiembrie 2018, Bumacov Vitalie reprezentat de avocatul Tihon Vitalie, a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 octombrie 2018, și emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, s-a admis apelul declarat de Bumacov Vitalie. S-a casat hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 octombrie 2018 și s-a restituit cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 28 mai 2019, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, agentul constator al Inspectoratului Național de Patrulare a IGP - Scripcari Sergiu.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 septembrie 2019, s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Bumacov Vitalie către Inspectoratul Național de Patrulare și Ministerul Justiției, intervenient accesoriu agentul constator Scripcari Sergiu cu privire la constatarea încălcării drepturilor fundamentale, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

La 18 octombrie 2019, Bumacov Vitalie reprezentat de avocatul Tihon Vitalie, a depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 septembrie 2019, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărîrii atacate cu apel și pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2020, a fost respins apelul declarat de către Bumacov Vitalie reprezentat de avocatul Tihon Vitalie.

S-a menținut fără modificări, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 septembrie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de

Bumacov Vitalie către Inspectoratul Național de Patrulare a IGP, succedat ulterior de Inspectoratul național de securitate publică, și Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu agentul constatatator al Inspectoratului Național de Patrulare a IGP – Scripcari Sergiu cu privire la constatarea încălcării drepturilor fundamentale, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, prima instanță a concluzionat, iar instanța de apel a reiterat că, Inspectoratul Național de Patrulare a IGP, succedat ulterior de Inspectoratul național de securitate publică, este pârâtul necorespunzător, dat fiind faptul că organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Totodată, cu referire la recuperarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a remarcat că potrivit art.3 al Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, legiuitorul a indicat expres care sunt organele, acțiunile cărora cad sub incidența acestei legi, respectiv, printre aceste organe nu se regăsește instituția agentului constatatator.

Suplimentar, instanța de apel a remarcat că Bumacov Vitalie, nu a demonstrat cumularea tuturor condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratului Național de Patrulare al I.G.P în prezenta speță, ceea ce exclude răspunderea acestuia și necesitatea reparării prejudiciului, care survine doar drept consecința directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia, situație, care în speță nu se atestă.

La 12 august 2019, Bumacov Vitalie, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie, a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2020.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel, accentuându-se asupra interpretării eronate de către instanțele inferioare a prevederilor Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în coroborare cu normele Codului civil și Codului contravențional al RM.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 30 septembrie 2019 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2020, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea lui Bumacov Vitalie către Inspectoratul Național de Patrulare a IGP, succedat ulterior de Inspectoratul național de securitate publică, și Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu agentul constatatator al Inspectoratului Național de Patrulare a IGP – Scripcari Sergiu cu privire la constatarea încălcării drepturilor fundamentale, repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată, să fie admisă integral.

La 25 septembrie 2020, reprezentantul Inspectoratului național de securitate publică – Teleba Serghei, a depus referință la cererea de recurs, solicitând considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, este de menționat că, potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 mai 2020 și expediată participanților la proces la 24 iunie 2020 (f.d. 197, vol. I), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către recurentă.

Astfel, având în vedere cele relatate mai sus, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil consideră că recursul declarat împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 12 august 2020, a fost declarat în termen.

Prin încheierea Completului Colegiului civil, comercial și 04 noiembrie 2020, recursul declarat de Bumacov Vitalie, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie, a fost considerat admisibil.

Verificând și analizând legalitatea hotărârilor judecătorești enunțate, prin prisma circumstanțelor cauzei și a cadrului normativ aplicabil speței, Colegiul constată că actele de dispoziție ale instanțelor inferioare sunt neîntemeiate și urmează a fi casate, în partea respingerii pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral și material, din următoarele considerente.

În drept, conform art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În fapt, din materialele cauzei rezultă că, la 09 iulie 2016, agentul constatator al Inspectoratului Național de Patrulare a IGP (succedat de Inspectoratul național de securitate publică) - Scripcari Sergiu, a întocmit în privința lui Bumacov Vitalie procesul-verbal MAI03 424638 cu privire la contravenție pentru faptul comiterii contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) din Codul contravențional și l-a sancționat cu amendă în mărime de 400 lei. (f.d.19 verso vol.I)

Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 29 mai 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, s-a repus în termenul de atac omis, contestația depusă de Bumacov Vitalie. S-a admis contestația și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție MAI03 424638 întocmit la 09 iulie 2016 de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Patrulare a IGP - Scripcari Sergiu în privința lui Bumacov Vitalie, privind faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) din Codul contravențional și decizia cu privire la aplicarea sancțiunii în formă de amendă în mărime de 20 unități contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.

(f.d.8-10, 11 vol.I)

Astfel, invocând că în urma acțiunilor agentului constatator al Inspectoratului Național de Patrulare a IGP, a fost prejudiciat material, având cheltuieli de judecată și de asistență juridică în cadrul cauzei contravenționale, precum și a suferit moral, Bumacov Vitalie a depus cerere de chemare în judecată către Inspectoratul Național de Patrulare a IGP, succedat ulterior de Inspectoratul național de securitate publică, și Ministerul Justiției, cu privire la recunoașterea încălcării drepturilor fundamentale la respectarea prezumției vinovăției, dreptului la un proces echitabil, dreptului de a nu fi urmărit și/sau sancționat contravențional ilegal sau neîntemeiat, dreptului la durata rezonabilă a procesului de executare, repararea prejudiciului material în mărime de 5000 lei ce constituie cheltuieli pentru asistența juridică acordată în procesul contravențional, 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru transport în legătură cu deplasările efectuate în procesul contravențional, 4000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică suportate în prezentul proces și încasarea sumei de 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Fiind investită cu examinarea speței în cauză, înaintată prin prisma prevederilor Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în coroborare cu normele Codului civil și Codului contravențional al RM, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și a respins cererea de chemare în judecată depusă de Bumacov Vitalie.

Judecând apelul declarat de către avocatul Tihon Vitalie, în interesele lui Bumacov Vitalie, instanța de apel a decis respingerea apelului și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 30 septembrie 2019.

Cu referire la cele elucidate supra, Colegiul civil menționează că conform prevederilor art.383 alin.(1) și (3) din Codul contravențional, cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art. 229 din Codul de procedură penală; Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

De asemenea, conform art. 384 alin.(2) lit. u) din Codul contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Reieșind din cele menționate, Colegiul conchide că Bumacov Vitalie dispune de dreptul de a solicita repararea prejudiciului material, suportat în cadrul procesului contravențional, or, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 29 mai 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, acesta a fost repus în drepturi.

În continuare, instanța de recurs constată întrunirea condițiilor de aplicare a prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a

prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Or, în conformitate cu art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale.

La caz, potrivit art. 7 lit. e) și g) din Legea menționată, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie sumele plătite de ea pentru asistența juridică și cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanța judecătorească.

Suplimentar, pornind de la practica CEDO, instanța de recurs menționează că cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a documentelor justificative de executare a contractului de prestări servicii juridice astfel încât instanța să examineze obiectiv solicitarea părții, raportând la munca nemijlocită exercitată de avocat la examinarea acțiunii și aportul acestuia la examinarea cauzei: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

La fel, pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

Reținând probele anexate la materialele cauzei, prin prisma art. 7 lit. e) și g) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, Colegiul consideră întemeiat raționamentul reclamantului/recurent Bumacov Vitalie, privind încasarea prejudiciului material sub forma cheltuielilor de asistență juridică achitate avocatului Tihon Vitalie în sumă de 5000 lei, pentru reprezentare în cauza contravențională, probat cât prin bonurile de plată atât și prin descrierea în cererile sale, a lucrului efectuat de avocat în procesul de judecată.

Totodată, cu privire la cheltuielile de asistență juridică în prezenta acțiune, deși prin bonul de plată nr.1 din 05 iunie 2018, anexat la dosar, se demonstrează achitarea acestora, Colegiul civil consideră că Bumacov Vitalie nu a depus destulă

diligență și nu a demonstrat caracterul rezonabil al compensării cheltuielilor respective, iar ca consecință, suma de 4000 lei solicitată pentru asistență juridică în cadrul prezentului dosar civil, este considerată una nerezonabilă.

Astfel, dat fiind faptul că la dosar nu au fost prezentate careva probe cu privire la lucrul efectiv efectuat de avocat în interesele clientului său, iar pretențiile privind încasarea unor cheltuieli de judecată, nu țin de soluționarea litigiului în fond și nu abordează problemele de fapt și de drept relevante cauzei contravenționale, or, cauza ne fiind una de mare complexitate fiind examinată în baza materialelor acumulate la examinarea contravenției, Colegiul civil consideră că suma de 2000 lei cu titlu de asistență juridică pentru prezenta cauză, ar reprezenta o sumă rezonabilă și proporțională lucrului efectuat de avocat.

Cu referire la cerințele reclamantului/recurent privind încasarea prejudiciului moral, instanța de recurs menționează că conform art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție. Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art.219 alin.(4) din Codul de procedură penală.

De asemenea, conform art.1422 din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit dispozițiilor art. 1423 din Codul civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În context, prejudiciul moral este acel prejudiciu care rezultă dintr-o atingere adusă intereselor personale și care se manifesta prin suferințe fizice și/sau psihice pe care le resimte victima. Pentru repararea prejudiciului moral, este necesară întrunirea anumitor condiții obligatorii: existența prejudiciului, demonstrat prin

explicațiile părților și a persoanelor terțe; depozițiile martorilor; probele scrise (înscrierile); dovezile materiale; concluziile experților.

Instanța de recurs consideră oportun de remarcat că mărimea pagubei morale se bazează pe caracterul suferințelor morale, fizice, cauzate în fiecare caz concret, iar criteriile de evaluare a prejudiciului moral sunt - gradul și caracterul suferințelor fizice și psihice manifestat prin intensitatea acestora („durere puternică”, „durere suportabilă”, „durere slabă”, „durere insuportabilă”, etc.).

Caracterul suferințelor trebuie privite în legătură cu particularitățile individuale ale persoanei prejudiciate, privite sub două aspecte diferite: suferințele fizice, ce presupune durerea, sufocația, voma și amețeli, mâncărime, reacții alergice și alte senzații dureroase; suferințele morale (psihice), ce presupune frica și rușinea, tristețea și neliniștea, umilirea, stresul emoțional, și alte emoții negative.

Pentru determinarea mărimii compensației, trebuie de luat în considerație nu tipul (caracterul) unor sau altor suferințe fizice sau psihice, ci caracterul și importanța acelor valori nemateriale (nepatrimoniale), cărora le-a fost cauzat prejudiciul.

Prin prisma constatărilor și circumstanțelor descrise supra, Colegiul civil consideră relevante pretențiile lui Bumacov Vitalie privind încasarea prejudiciului moral, însă suma solicitată în mărime de 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral, este neîntemeiată, exagerată și nejustificată.

Astfel, constatând întrunirea condițiilor pentru obligarea Inspectoratului național de securitate publică, succesor al Inspectoratului Național de Patrulare al IGP, să compenseze prejudiciul moral suportat de Bumacov Vitalie, în urma tragerii ilegale la răspundere contravențională prin aplicarea amenzii, dar totodată, ținând cont că procesul-verbal nr. MAI03 424638 din 09 iulie 2016 întocmit de Inspectoratul de Poliție Criuleni a fost anulat într-un termen relativ scurt, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 29 mai 2017 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017), cu încetarea procesului contravențional, iar careva probe care să determine expres prejudiciul moral suferit, nu au fost prezentate, ținând cont de principiul echității la stabilirea prejudiciului moral cauzat și luând în considerație perioada și natura suferințelor determinate reclamantului/recurent, Colegiul civil constată că prejudiciul moral în quantum de 1000 lei, ar corespunde suferințelor suportate de Bumacov Vitalie în legătură cu omisiunile agentului constatator și este în măsură să le compenseze.

În altă ordine de idei, instanța de recurs consideră neîntemeiate pretențiile reclamantului/recurent cu privire la încasarea sumei de 500 lei cu titlu de cheltuieli de transport. Or, deși conform art.90 lit.d) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță, potrivit prevederilor art.118-122 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectivelor sale dacă legea nu dispune altfel; Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În acest sens, Colegiul civil reține că nici în prima instanță și nici în instanțele ierarhic superioare, Bumacov Vitalie nu a prezentat careva probe concludente și

pertinente privind suportarea cheltuielilor de transport, iar din aceste considerente, cerința reclamantului/recurent privind încasarea cheltuielilor de transport, urmând a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la argumentele pârâtului/intimat Inspectoratul național de securitate publică, indicate în referință, precum și concluziile instanțelor ierarhic inferioare, conform cărora Inspectoratul Național de Patrulare al IGP succedat în drepturi de către Inspectoratul național de securitate publică, nu ar fi pârâtul corespunzător conform Legii citate supra, instanța de recurs menționează că într-adevăr, potrivit art. 5 alin.(1) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Totodată, potrivit art. 13 alin. (1) al aceleiași Legi, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) și în capitolul III, se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local – din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

Astfel, dat fiind faptul că în privința lui Bumacov Vitalie a fost întocmit procesul-verbal MAI03 424638 cu privire la contravenție pentru faptul comiterii contravenției prevăzute de art.236 alin.(1) din Codul contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 400 lei, însă prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 29 mai 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție, cu încetarea procesului contravențional, Colegiul constată că prejudiciul pretins de către Bumacov Vitalie urmează a fi recuperat de către organele care au aplicat ilicit amenda contravențională și anume Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, în prezent, succedat de Inspectoratul național de securitate publică.

Din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Bumacov Vitalie, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie, de a casa parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2020 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 septembrie 2019, în partea respingerii pretențiilor cu privire la încasarea prejudiciului moral și material, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, de admitere parțială a pretențiilor formulate de Bumacov Vitalie în acest sens.

În context, ținând cont de natura litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul judiciar opinează că a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta cerere și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate, de Bumacov Vitalie cu privire la constatarea încălcării drepturilor fundamentale, care de altfel țin de fondul cauzei civile.

Mai mult ca atât, în esența lor, argumentele date nu au putere juridică de a influența soluția și concluzia la care a ajuns Colegiul civil pe caz (Kamil Uzun vs Turcia, hotărârea 10 mai 2007, § 64; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), hotărârea 17 iulie 2014, § 156).

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Bumacov Vitalie, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2020 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 30 septembrie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bumacov Vitalie către Inspectoratul național de securitate publică, și Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu agentul constatator – Scripcari Sergiu, în partea respingerii pretențiilor privind încasarea prejudiciului moral și material, și compensarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care:

Se admite parțial capătul de cerere a lui Bumacov Vitalie, cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Inspectoratul național de securitate publică în beneficiul lui Bumacov Vitalie, prejudiciul material în sumă de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată în procesul contravențional, 2000 (două mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată în prezentul proces, iar în total suma de 7000 (șapte mii) lei, și prejudiciul moral în sumă de 1000 (o mie) lei, în rest, pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului moral și material, și compensarea cheltuielilor de judecată, se resping.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2020 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 30 septembrie 2019, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu